

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT

1 (5)

2018-01-17

551-2030-17

1380-91-013

Peter Strömblad
peter.stromblad@telia.com

Ansökan om villkorsändring i tillstånd enligt miljöbalken för djurhållning på fastigheten Hulabäck 20:1 i Halmstads kommun

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län ändrar, med stöd av 24 kap 8 § 2. miljöbalken villkor 2 i Peter Strömblads tillstånd till miljöfarlig verksamhet, daterat den 16 juli 2001, dnr 244-3734-01, till följande lydelse:

2. Utsläpp av ammoniak via ventilationsluften från slaktkycklingsanläggningen får inte överstiga 40 gram per kycklingplats och kalenderår.

Mätningar av hur mycket ammoniak som avgår enligt ovan ska ske regelbundet och minst en gång per år, under vår eller höst. Det totala årsutsläppet av ammoniak ska beräknas utifrån uppmätta koncentrationer och fastställd luftomsättning i stallet om inte annan beräkningsmetod medges av tillsynsmyndigheten. Resultatet ska redovisas i den årliga miljörapporten.

I övrigt gäller tillståndsbeslutet från den 16 juli 2001, dnr. 244-3734-01 oförändrat.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Hallandsposten samt Post- och Inrikes Tidningar. Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Miljöförvaltningen i Halmstads kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 HALMSTAD. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t ex genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste den vara inkommen till Länsstyrelsen **senast den 21 februari 2018**.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010-224 30 00

2018-01-17

551-2030-17
1380-91-013

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning, om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs. Kontakta länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se, om något är oklart.

TIDIGARE PRÖVNING

Genom beslut den 16 juli 2001 (dnr 244-3734-01) meddelade länsstyrelsens miljöprövningsdelegation tillstånd enligt miljöbalken till djurhållning på fastigheten Hulabäck 10:1 (numera Hulabäck 20:1) i Halmstads kommun.

ANSÖKAN

Peter Strömblad har hos länsstyrelsens miljöprövningsdelegation ansökt om ändring av villkor 2 i ovannämnda tillstånd.

Villkor 2 har följande lydelse: ”Utsläppet av ammoniak med ventilationsluften från slaktkycklingstallet får som riktvärde inte överstiga 1,0 ton per år. Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet att vidta sådana åtgärder att värdet kan hållas.”

Sökanden yrkar att villkor 2 ska ändras till följande lydelse:

”Utsläppet av ammoniak med ventilationsluften från slaktkycklingsstallet får som riktvärde inte överstiga 5,6 ton per år. Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet att vidta sådana åtgärder att värdet kan hållas”.

Som skäl för yrkandet har Peter Strömblad anfört följande.

Riktvärdet om 1,0 ton i nuvarande tillstånd är orimligt att uppnå och därmed strängare än nödvändigt. Värdet är beräknat på en uppfödning som omgång med 70 000 slaktkycklingar och inte på det totala antalet djur per år dvs. 7 djur omgångar per år med 70 000 djur. Utsläppsnivån blir därför så låg att villkoret är omöjligt att uppfylla.

I BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, som publicerades den 21 februari 2017, anges att den högsta tillåtna gränsen för ammoniakutsläpp från slaktkycklingstallar (BAT-AEL) är 0,08 kg ammoniak per djurplats och år. Ammoniakutsläppen från kycklinguppfödningen bör ändras i enlighet med dessa krav så att riktvärdet för ammoniakutsläpp från stallen får uppgå till som högst 5 600 kg per år.

Ammoniakmätning har gjorts i stallet under en hel kycklingomgång våren 2016. Antalet stallplatser har beräknats enligt en högsta beläggning om 36 kg kyckling/m². Med en medelvikt om 1,9 kg per kyckling ger det 18,9

2018-01-17

551-2030-17
1380-91-013

kycklingar/m² vilket motsvarar ca. 62 500 kycklingsplatser totalt. Ammoniakavgången är beräknad för 8 uppfödningssomgångar per år. Mätningarna gjordes vid frånluftsdonen på fem platser i stallet och ett medelvärde noterades. Ventilationen avlästes från klimatdatorn vid mättillfällena. Baserat på dessa mätningar har en ungefärlig ammoniakavgång från stallet räknats fram.

Utsläppet per kycklingplats uppgick vid mätningen till 0,0788 kg NH₃ per år, vilket gav en total ammoniakemission från stallarna motsvarande 4 972 kg NH₃ per år.

Som strö i stallet används träspån. Att använda torv som strömedel minskar ammoniakavgången, men ger ökad risk för campylobakter. Vattentrycket regleras utifrån kycklingarnas ålder och konsumtion av vatten. Under vattennippelarna finns spillkoppar monterade. Stallet har golvvärme.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Peter Strömblad inkom den 13 mars 2017 med en ansökan om ändring av villkor 2 i tillstånd enligt miljöbalken till djurhållning med högst 70 000 slaktkycklingar på fastigheten Hulabäck 20:1 i Halmstads kommun.

Miljöprövningsdelegationen begärde vissa kompletteringar vilka inkom den 27 april och den 14 augusti 2017. Ansökan kungjordes därefter i Hallandsposten den 3 november 2017. Yttrande har inkommit från Miljönämnden i Halmstads kommun den 16 november 2017. Länsstyrelsen har avstått från att yttra sig.

YTTRANDEN

Miljö- och hälsoskyddsämnden har i sitt yttrande tillstyrkt en villkorsändring och anser att villkoret bör slopas. Miljöförvaltningen har vid tillsyn av verksamheten konstaterat att villkoret är omöjligt att uppfylla eftersom riktvärdet baserats på en omgång med 70 000 djur och inte på antalet djur som tillståndet omfattar.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS ÖVERVÄGANDEN

Tillståndsmyndigheten får med stöd av 24 kap 8 § 2. miljöbalken ändra eller upphäva villkor i tillståndsbeslut. Villkoret får dock endast upphävas eller mildras om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallats av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs. Peter Strömblad har i sin ansökan åberopat att villkoret är strängare än nödvändigt.

Villkor 2 i tillståndet anger att utsläppet av ammoniak med ventilationsluften från slaktkycklingsstallet inte får överstiga 1,0 ton per år. Beräknat på 70 000 platser ger det en ammoniakavgång motsvarande 2 gram

2018-01-17

551-2030-17
1380-91-013

per kyckling, alternativt 14 gram per kycklingplats och år vid 7 omgångar. Villkoret grundar sig på de uppgifter som ingavs i den ansökan som ligger till grund för tillståndet daterat 2001-07-16. I ansökan har det totala utsläppet från stallet beräknats till 783 kg, vilket motsvarar 2 g per kyckling och år. Det anges också i ansökan att förväntad ammoniakavgång med ventilationsluften beräknas kunna begränsas till 1,5-2 gram per år och kyckling. Det satta villkoret, om högst 1 ton ammoniakutsläpp per år, motsvarar ett utsläpp om 2 gram per kyckling och år vid 70 000 kycklingsplatser och 7 omgångar per år. Villkoret är därmed satt på en sådan nivå som sökanden i ansökningshandlingarna bedömt som rimlig att uppfylla.

Den mätning av ammoniakutsläppet från kycklingsstallet under en uppfödningssperiod, som Peter Strömblad genomförde mars-april 2016, visar dock ett betydligt högre ammoniakutsläpp. Resultatet från mätningen visar ett utsläpp om 9,9 g NH₃ per kyckling och år, vilket motsvarar 0,079 kg ammoniakavgång per kycklingsplats och år. Utsläppet ligger därmed precis under 0,08 kg NH₃ per djurplats och år, vilket är den övre gränsen för BAT-AEL.

Den gällande villkorslydelsen om 1,0 ton per år innebär, vid 70 000 platser och 7 omgångar, ett utsläpp motsvarande 0,014 kg NH₃ per kycklingsplats och år. Det värdet motsvarar den nedre delen av BAT-slutsatsens utsläppsnivå (0,01-0,08 kg ammoniak per djurplats och år) och är svårt att uppnå utan att installera luftreningssystem i stallet.

Vid SLU, avd. för Biosystem och Teknologi, Alnarp har ett nyligen avslutat försök genomförts med mätningar av ammoniakavgång från slaktkycklingstall. I studien uppmättes en emission motsvarande 1,9-2,3 g per kyckling och stall vid uppfödning av ca. 2 kg levande vikt. I slutrapporten nämns också en slovakisk studie från 2010 där utsläppet av ammoniak i medeltal uppgick till 6,2 gram per kyckling.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att Peter Strömblad genom den utförda mätningen kunnat visa att villkoret svårligen kan hållas trots att golvvärme tillämpas och åtgärder vidtas för att hålla ströbädden torr. Miljöprövningsdelegationen anser dock att det bör vara möjligt att komma ner i lägre utsläppsmängder än vad den genomförda mätningen visar; detta genom att ytterligare åtgärder vidtas såsom att ventilationssystemet optimeras för att minska risk för t. ex kallras och att ventilationsflödet hålls så lågt det går, liksom att ströbädden i stallet hela tiden hålls så torr som möjligt.

2018-01-17

551-2030-17
1380-91-013

Ett rimligt antagande är att ett utsläpp om 5,7 gram per kyckling bör kunna klaras. Vid en uppfödning med sju omgångar per år ger det en utsläppsnivå om 40 gram per djurplats och år, vilket för 70 000 platser motsvarar ett utsläpp av ammoniak om 2,8 ton per år. Mätningar av hur mycket ammoniak som avgår från anläggningen bör ske regelbundet och minst en gång per år vid en tidpunkt på året när temperaturen kan anses motsvara ett medelvärde av den årliga medeltemperaturen. Ammoniakmätningen bör med andra ord inte utföras under vinter eller sommar, utan istället under vår eller höst. Det totala årsutsläppet av ammoniak bör beräknas utifrån uppmätta koncentrationer och fastställd luftomsättning i stallet om inte annan beräkningsmetod medges av tillsynsmyndigheten. Resultatet bör redovisas i den årliga miljörapporten.

Beslut i detta ärende har fattats i länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande och miljöhandläggare Anna-Lena Olsson, miljösakkunnig. Miljöhandläggare Solveig Ahlbin Berg har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Anna-Lena Olsson

Solveig Ahlbin Berg

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

KopiaNaturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.seJordbruksverket, registrator@jordbruksverket.seHavs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.seMiljönämnden i Halmstads kommun, miljonamnden@halmstad.se

Aktförvararen på Miljöförvaltningen i Halmstads kommun